

København 24.06.2024

OPSUMMERING AF PRESSEMØDE VEDR. EKSPERTGRUPPEN FOR FREMTIDENS BESKÆFTIGELSESINDSATS' ANBEFALINGER

Hvad er nyt? Ekspertgruppen for fremtidens beskæftigelsesindsats, som blev nedsat i foråret 2023, har i dag afleveret sin afrapportering med anbefalinger til regeringen.

Hvorfor er det relevant? Anbefalingerne vil ændre den danske beskæftigelsesindsats på væsentlige områder, hvis regeringen vælger at følge dem.

Hvad sker der nu? Beskæftigelsesminister Ane Halsboe-Jørgensen udtaler, at hun og resten af regeringen ser frem til at dykke ned i den omfattende afrapportering. Forventningen er, at regeringen på den anden side af sommerferien vil indlede forhandlinger med øvrige partier i Folketinget om at lande en aftale på beskæftigelsesområdet.

Materialer

- Du finder pressemeddelelsen her: [LINK](#)
- Du finder afrapporteringen fra ekspertgruppen her: [LINK](#)

Lidt mere kontekst

Anbefalingerne skal lægge op til en ændring af beskæftigelsesområdet fra regeringen, og de taler ind i regeringens mantra om at frisætte den offentlige sektor. Ydermere står der i regeringsgrundlaget, at man ønsker at afskaffe jobcentrene, hvilket der nu også lægges op til med ekspertgruppens anbefalinger.

Ekspertgruppen består af følgende ekspertmedlemmer:

- Iben Bolvig, ph.d. i økonomi og seniorforsker ved VIVE
- Jakob Egholt Søgaard, ph.d. i økonomi og adjunkt ved Københavns Universitet
- Michael Rosholm, professor i økonomi ved Aarhus Universitet og formand for Arbejderbevægelsens Erhvervsråd
- Peter Karm, kommunaldirektør i Haderslev Kommune
- Vibeke Jensen, forvaltningschef, beskæftigelsesområdet i Aarhus Kommune

Ekspertgruppen er kommet med seks hovedanbefalinger:

- 13 målgrupper for beskæftigelsesindsatsen skal blive til 5, en lang række særregler skal afskaffes. Samtidig afskaffes halvdelen af nuværende særregler.
- Frihed til sagsbehandlerens faglighed og fokus på en mere individuelt tilrettelagt indsats for borgerne.
- Afstemte rådighedskrav med fokus på rådighed for borgere tæt på arbejdsmarkedet og en markant lempelse for syge og borgere længere fra arbejdsmarkedet.
- Kommunernes jobcentre afskaffes, og kommunerne får fuld juridisk frihed til, hvordan de vil organisere beskæftigelsesindsatsen internt og imellem hinanden.
- A-kasser og private leverandører får nye opgaver i indsatsen med mere valgfrihed for borgerne.

- Friere rammer til kommuner, a-kasser og aktører med fokus på resultater frem for proceskrav.

Øvrige vigtige nedslagspunkter

- Der spares 3 mia. kr. årligt. I dag bruger staten 11,5 mia. kr. årligt på beskæftigelsesindsatsen.
- Det forventes, at anbefalingerne vil give 500 flere fuldtidsbeskæftigede i 2030.
- Grundet 500.000 færre samtaler i kommuner og a-kasser, kommer der til at være 3.500 færre sagsbehandlere.

Referat af pressemøde

- Claus Thustrup Kreiner, der er formand for ekspertgruppen, præsenterer ovenstående anbefalinger og hovedtal. Han kalder det den største frisættelse af beskæftigelsesindsatsen nogensinde. Derefter åbnes der for spørgsmål fra de tilstedeværende journalister:
- Spørgsmål: Kunne I have fået endnu flere i arbejde, hvis I havde haft et andet mål ift. besparingen? Svar: Vi kommer aldrig helt i mål, og vi lander her på den besparelse, vi skulle lande på. Men vi anerkender, at 500 flere i fuldtidsbeskæftigelse er et lille tal.
- Spørgsmål: Er det ikke en forringelse af de lediges vilkår, at man ændrer retten til jobrettet uddannelse fra 5 uger til 26 uger? Svar: Jo, men til gengæld er det nu kun dagpengemodtagere og ikke også kontanthjælpsmodtagere, der har rettigheden. 5 ugers ledighed er meget kort tid, og derfor kan tallet godt hæves.
- Risikerer man ikke at få flere langtidsledige, når man fjerner en rettighed til uddannelse, som jo giver jobs? Svar: Fremskrivningen og forventningen er, at man får 500 flere i fuldtidsbeskæftigelse. Men det er rigtigt, at beskæftigelsesindsatsen i Danmark har fungeret, og derfor skal den heller ikke helt afskaffes.
- Hvorfor er løntimer ikke en del af anbefalingerne? Svar: Det er det også – kommunerne bliver fremadrettet målt på i hvilket omfang, de får borgere i beskæftigelse, målt i ordinære løntimer.
- Spørgsmål: I har set på at få mere værdighed ind i beskæftigelsesindsatsen – hvordan mærker de udsatte det? Svar: Vi har et helt kapitel, som to forskere i værdighed på RUC har udarbejdet. De peger på reglerne, hvor du med anbefalingerne ikke bliver mødt med en sanktion fra starten, men bliver mødt med en helhedsorienteret indsats og ser muligheder. Der er også noget værdighed i, at du f.eks. ikke på samme måde som i dag skal i aktivering efter seks måneder.
- Spørgsmål: Man kan alligevel godt sanktioneres, når tilliden er brudt – hvad betyder det? Svar: Det har vi ikke lovgivningsfæstnet her, men det må være op til den enkelte sagsbehandlers faglighed at vurdere.
- Spørgsmål: Der skal være en reduktion på 3.500 årsværk i jobcentrene. Hvem skal fyres? Svar: Vi anerkender, at det er en reduktion, når vi skal spare 3 mia. kr., men vi har ikke taget udgangspunkt i antal medarbejdere, men i opgaver. Det er klart, at når vi skærer i antallet af opgaver, er der også et mindre behov for ansatte.
- Spørgsmål: 70.000 sygemeldte skal ud af jobcentersystemet, hvor skal de hen? Svar: De har stadig deres job og skal tilbage, og virksomheden siger også ja til det. Så er der ingen grund til, at du skal ind i systemet. Men hvis du ikke skal tilbage til din arbejdsgiver, skal du fortsat ind i systemet. Det her er ikke de mest udsatte, men dem, der er meget tæt på arbejdsmarkedet.
- Spørgsmål: Får en besparelse på 3 mia. kr. ikke betydning for kvaliteten af indsatsen? Svar: Vi møder de kriterier, der er. Vi måler desuden fremover på resultater og kvalitet frem for proceskrav, hvilket kan være en styrkelse. Men 3 mia. kr. er en besparelse.
- Spørgsmål: Hvad betyder det for kommunerne? Svar: At de får mulighed for at målrette indsatsen til den enkelte og lave den bedste organisering.
- Spørgsmål: Vi har en af de højeste beskæftigelsesrater, er det ikke fordi, at indsatsen og systemet faktisk har virket? Svar: Jo, indsatsen har virket målt på beskæftigelse. Men borgertilfredsheden og effektiviteten har ikke været tilfredsstillende.
- Spørgsmål: Kan vi lade os inspirere af et andet lands indsats, som er billigere og bedre? Svar: Vi har hørt om Sveriges system, men vi har ikke været meget nede i detaljerne rundt omkring andre steder i verden. Det er svært at sammenligne sig med Danmark på beskæftigelsesområdet.

- Spørgsmål: Hvad betyder det her for flexicurity-systemet? Svar: Vi opnår den samme beskæftigelse som før, så det her betyder ikke noget for beskæftigelsen, men vi opnår en besparelse. På den måde er der stadig en understøttelse og dermed sikkerhed.
- Spørgsmål: Hvad er der af straf til kommunerne, hvis de ikke gør noget for at få folk i beskæftigelse? Svar: Vi har overvejet at gøre det mere output-baseret ved flere tilsyn. I stedet for en kontrol af proceskravene lægger vi op til at måle kommunerne bl.a. på tilfredshed. Så bliver det ikke længere et spørgsmål om, hvor mange møder, der er blevet holdt, men et spørgsmål om kvaliteten. Vi tror ikke på mistillid, og vi vil gerne gøre borgerne og kommunerne til medspillere.
- Spørgsmål: I lægger et økonomisk gebyr på bl.a. udeblivelse af aftaler. Er det at gøre borgere til medspillere? Svar: Nej, men man bruger en masse offentlige ressourcer, og derfor forventer vi – ligesom en arbejdsgiver ville gøre – at man kommer til sin aftale og kommer til tiden.